

da nok kunde siges at kræve en Forandring. Sandt imidlertid Regjeringen det nødvendigt allerede da at omlægge enkelte af de folkerigeste Kredse, maatte der finde en almindelig Omlægning Sted; „thi“, hedder det, „det hele Forholds Natur kræver, at der ikke uden en bydende Nødvendighed røres derved, men naar dette ikke kan undgaaes, at Forandringen da sker paa een Gang paa en saadan Maade og i et saadant Omfang, at det igjen i et længere Tidsrum kan blive bestaaende uden ny Forandringer.“ I Henhold hertil foreslog Flertallet at sætte Antallet af de ny Kredse „noget rigelig for at møde Fremtidens stigende Folkemængde“, nemlig til 125, hvorved der efter Folketællingen i 1870 i Gjennemsnit vilde komme 14 278 Indbyggere paa hver Kreds og efter den ventede Tælling i 1880 rimeligvis allerede 16 000. Flertallet ansaa det endog for tvivlsomt, om man ikke allerede da maatte gaa til 132, hvorved Folkethinget vilde faae „det dobbelte af Landstingets Medlemsantal, hvilket Forhold man som bekendt oprindeligt ansaa for passende“. Hvis der skulde foretages en almindelig Omdeling af Valgkredsene, ansaa Flertallet det for nødvendigt ikke som hidtil at binde dem til Overøvrighedskredsens Grændser og med Hensyn til Valgstederne at lægge dem, hvor det var bekvemest for Flertallet af de paagældende Kredses Bølgere. Mindretallet (Wille, Fjord, Frederiksen, Oct. Hansen og Rimestad) fandt det vel naturligt at gaa den Vej, Regjeringens Forslag anviste, men kunde dog ogsaa slutte sig til den af Flertallet (Wagger, Bønløkke, Faaborg, S. A. Hansen, Holstein-Bedreborg, S. Jensen, Kr., D. og S. Pedersen samt Wintther) antydede Ordning. Samtlige disse Medlemmer foreslog derfor en Dagsorden, hvori Regjeringen opfordredes til at forelægge et Lovforslag paa Grundlag af 125 Kredse, uden at disse bandtes af Overøvrighedskredsens Grændser, og med de bekvemeste Valgsteder. (Sfr. Rigsdagstid. 1873—74, Till. B., Sp. 841—46.) Paa Grund af Samlingens Slutning kort efter kom

denne Dagsorden ikke til Afstemning i Thinget; men der kan ikke være Tvivl om, at et saa enstemmigt Forslag i saa Fald vilde blevet vedtaget.

Skun forsaavidt man havde ønsket den hele Omlægning udsat til 1880, fulgte Regjeringen, hvori Jonnesbech som Indenrigsminister samme Aar afløstes af Tøbielsen og Aaret efter af Skeel, den givne Opfordring. Sagen blev liggende, til Folketællingen i 1880 havde viist, at Udvalgets Forsætning om, at der da vilde være et Folketal paa omtrent 2 Millioner, var rigtig, idet det nemlig (uden Færverne) var 1 969 454 og altsaa efter Grundloven krævede et Medlemstal for Folkethinget af ialt mindst 124 eller 22 ny Kredse. Hertil kom saadanne Uregelmæssigheder i enkelte Kredse, som at Kjøbenhavns 1ste Kreds havde 38 000, 5te Kreds 86 000 og Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds 53 000 Indbyggere, medens paa den anden Side Kjøbenhavns 4de kun havde 11 900 og Kjøbenhavns Amts 5te kun 12 300 Indbyggere.

Saadanne Uligheder var saa store, at de ikke ret vel kunde vedblive; men i Stedet for at følge den af Folkethingets Udvalg i 1874 enstemmig anviste Ordning med en Forøgelse til 125 eller 132 Kredse og en deraf følgende almindelig Omlægning af dem, foreslog Minister Skeel i Samlingen 1880—81, hvad der alt dengang havde viist sig uigjennemførligt, kun en Afhjælpning af enkelte Ubilligheder ved en Forøgelse til ialt 108 Kredse, nemlig 4 ny i Kjøbenhavn, 1 i Kjøbenhavns Amt og 1 i Aarhus Amt, medens f. Ex. Ovense Amts 1ste Kreds med omtrent 28 000 Indbyggere skulde blive uforandret, og Randers og Hjøring Amter, hver med over 100 000 Indbyggere, kun som hidtil skulde have hver 5 Kredse.

Under Forhandlingen i Folkethinget, erkjendte Rimestad, at til „en fuldstændig, virkelig rationel Gjennemførelse af Grundlovens Forordning var der kun to Veie at gaa“, enten „at stride til en Inddeling af Landet i saa mange Kredse, som blev antydet af det